

Time : 3 Hours.

Marks 100

- N.B: - 1) All Questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full Marks.
3) Draw neat diagrams wherever necessary.

Q.1: Answer any two of the following

20

- A) Explain the meaning & importance of international trade.
- B) Critically examine the David Ricardo's Comparative Cost Advantage Theory.
- C) Explain the Leontief Paradox.

Q.2: Answer any two of the following

20

- A) Explain the different methods to measure the Terms of Trade.
- B) Explain the meaning and difference between Balance of Trade and Balance of Payment.
- C) Describe the law of Reciprocal Demand.

Q.3: Answer any two of the following

20

- A) Explain the meaning and functions of Foreign Exchange Market.
- B) Explain the Free Trade Policy.
- C) Discuss Foreign Direct Investment and Multinational Corporations.

Q.4: Answer any two of the following

20

- A) Explain the Role and Functions of International Monetary Fund.
- B) Describe the meaning and functions of World Trade Organization.
- C) Explain the objectives and functions of SAARC.

Q.5: Write a short note on any two.

20

- A) The Smith's theory of Absolute Cost Difference
- B) SWAP
- C) Monopolistic Competition and International Trade
- D) World Bank

OR

Q.5: Multiple Choice question; Select an appropriate Option

20

- 1) What factors of production are assumed in Hechter – Ohlin theory ?
- A) Labor and Capital
  - B) Land and Entrepreneur
  - C) Capital and Land
  - D) Labor and Land

- 2) Trade between two countries called -----
A) Domestic trade   B) International trade
C) State trade   D) All of the above
- 3) International trade takes place between -----
A) Two states   B) Two countries
C) Regional   D) Local
- 4) David Ricardo formulated the theory of -----
A) Comparative cost advantage   B) Absolute advantage
C) Equal benefits   D) None of the above
- 5) ----- introduced the concept of absolute cost difference .
A) Adam Smith   B) David Ricardo   C) Harrod Domer   D) Karl Marx
- 6) What does the direction of the trade indicate?
A) Trade partner countries in imports and exports   B) Pattern of trade in Goods and Services
C) The amount of trade   D) Terms of trade
- 7) ----- demand is the demand from one country for another country's goods.
A) Reciprocal   B) Indirect   C) Direct   D) None of above
- 8) Who formulated the offer curve?
A) Marshall   B) Edgeworth   C) Both A and B   D) Ricardo
- 9) What are the instruments of Protection Trade Policy?
A) Import duty   B) Import quota
C) Exchange Control   D) All of the above
- 10) Balanced Terms of Trade means -----
A) Terms of trade where imports and exports are equal
B) Ratio of price of exports to price of imports
C) Terms of trade where prices are equal
D) Terms of Trade where no trade takes place
- 11) Which of the following are types of Foreign Direct Investment?
A) Green field investment   B) Portfolio investment
C) Both A and B   D) Financial
- 12) Which countries dominate world trade?
A) Developing countries   B) Developed countries
C) South Asian countries   D) Underdeveloped countries
- 13) ----- is related to foreign direct investment.
A) Loan from IMF   B) Grant from World Bank
C) Investment by Multinational Companies   D) Domestic investment
- 14) ----- supported free trade.
A) Adam Smith   B) Milan   C) Putin   D) None of above

- 15) Bretton wood Conference led to the formation of which two institutions ?
A) IMF and IDA   B) IMF and IFC
C) IFC and IBRD   D) IMF and IBRD
- 16) The Dunkel proposal was introduced at the GAT ----- round.
A) Uruguay   B) Singapore
C) Doha   D) None of the above.
- 17) The World Trade Organization is headquartered in -----
A) Geneva   B) Britain
C) India   D) America
- 18) The General Agreement on Trade and Tariffs (GATT) was made in -----
A) 1950   B) 1947   C) 1960   D) 1995
- 19) What is SAARC?
A) South Asian Association for Regional Cooperation .
B) South America Cooperation Organization
C) South African Cooperation Organization
D) None of the above
- 20) Where is the Headquarters of SAARC?
A) Mumbai   B) Kathmandu
C) Dhaka   D) Maldives

मराठी रुपांतर

वेळ: ३ तास

गुण : १००

- सूचना: - १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
३) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

प्रश्न १. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा .

२०

- अ) आंतरराष्ट्रीय व्यापाराचा अर्थ आणि महत्व स्पष्ट करा.
ब) डेव्हिड रिकार्डोच्या तुलनात्मक खर्च लाभ सिद्धांताचे टीकात्मक मूल्यमापन करा.
क) लिऑन्टेफचा (Leontief) विरोधाभास स्पष्ट करा .

प्रश्न २. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा .

२०

- अ) व्यापारशर्ती मोजण्याच्या विविध पद्धती स्पष्ट करा
ब) व्यापारतोल व व्यवहारतोलचा अर्थ आणि फरक स्पष्ट करा .
क) अन्योन्य मागणीच्या नियमाचे वर्णन करा.

प्रश्न ३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा .

२०

- अ) परकीय विनिमय बाजाराचा अर्थ आणि कार्ये स्पष्ट करा.
ब) मुक्त व्यापार धोरण स्पष्ट करा.
क) परकीय प्रत्यक्ष गुंतवणूक आणि बहुराष्ट्रीय कंपन्या यावर चर्चा करा .

प्रश्न ४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा .

२०

- अ) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीची भूमिका आणि कार्ये स्पष्ट करा .
ब) जागतिक व्यापार संघटनेचा अर्थ आणि कार्येचे वर्णन करा.
क) सार्कची (SAARC) उद्दीष्टे आणि कार्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न ५. टिपा लिहा (कोणत्याही दोन)

२०

- अ) स्थितीचा निरपेक्ष खर्च सिद्धांत
ब) चलन विनिमयाचा बाजार (SWAP)
क) मक्तेदारीयुक्त स्पर्धा आणि आंतरराष्ट्रीय व्यापार
ड) जागतिक बँक

किंवा

50745

Page 4 of 6

प्रश्न. ५. बहुपर्यायी प्रश्न, योग्य पर्याय निवडा

२०

- १) हेक्चर - ओहलिन सिद्धांतात उत्पादनाचे कोणते घटक गृहीत धरले आहेत ?
अ) श्रमिक व भांडवल   ब) भूमी व संयोजक
क) भांडवल व भूमी   ड) श्रमिक व भूमी
- २) दोन देशातील व्यापार म्हणजे ----- होय .
अ) देशांतर्गत व्यापार   ब) आंतरराष्ट्रीय व्यापार   क) राज्य व्यापार   ड) वरील सर्व
- ३) आंतरराष्ट्रीय व्यापार हा ----- यांच्यात होतो .
अ) दोन राज्य   ब) दोन देश   क) प्रादेशिक   ड) स्थानिक
- ४) डेव्हिड रिकार्डो यांनी ----- सिद्धांताची मांडणी केली.
अ) तुलनात्मक खर्च लाभ   ब) निरपेक्ष लाभ
क) समान लाभ   ड) वरीलपैकी नाही
- ५) ----- यांनी निरपेक्ष खर्च फरक संकल्पना मांडली .
अ) अँडम स्मिथ   ब) डेव्हिड रिकार्डो
क) हॅरॉड डोमर   ड) कार्ल मार्क्स
- ६) व्यापाराची दिशा काय दर्शविते?
अ) आयात व निर्यातीमधील व्यापार भागीदार देश   ब) वस्तू व सेवांचा व्यापार आकृतीबंध
क) व्यापाराची रक्कम   ड) व्यापार शर्ती
- ७) ----- मागणी म्हणजे एका देशाकडून दुसऱ्या देशाच्या वस्तूसाठी असलेली मागणी होय .
अ) अन्योन्य   ब) अप्रत्यक्ष   क) प्रत्यक्ष   ड) वरील पैकी नाही
- ८) प्रस्ताव/ देयता वक्राची मांडणी कोणी केली?
अ) मार्शल   ब) एजवर्थ   क) अ आणि ब दोन्ही   ड) रिकार्डो
- ९) संरक्षण व्यापार धोरणाची साधने कोणती आहेत ?
अ) आयात शुल्क   ब) आयात कोटा   क) विनिमय नियंत्रण   ड) वरीलपैकी सर्व
- १०) संतुलित व्यापार शर्ती म्हणजे -----
अ) अशा व्यापारशर्ती जेथे आयात व निर्यात समान असतात
ब) निर्यातीच्या किमतीचे आयातीच्या किमतीशी गुणोत्तर
क) अशा व्यापार शर्ती जिथे किंमत समान असते
ड) अशा व्यापारशर्ती जिथे व्यापार होत नाही
- ११) पुढीलपैकी विदेशी प्रत्यक्ष गुंतवणुकीचे प्रकार कोणते आहेत ?
अ) ग्रीन फिल्ड गुंतवणूक   ब) पोर्टफोलिओ गुंतवणूक
क) अ आणि ब दोन्ही   ड) वित्तीय

- १२) जागतिक व्यापारात कोणत्या देशांचे वर्चस्व आहे ?
अ) विकसनशील देश   ब) विकसित देश
क) दक्षिण आशियाई देश   ड) अविकसित देश
- १३) ----- हे परकीय प्रत्यक्ष गुंतवणूकीशी संबंधित आहे.
अ) IMF कडून कर्ज   ब) जागतिक बँकेकडून अनुदान
क) बहुराष्ट्रीय कंपन्यांची गुंतवणूक   ड) देशांतर्गत गुंतवणूक
- १४) मुक्त व्यापाराचे समर्थन कोणी केले ?
अ) अँडम स्मिथ   ब) मिलान
क) पुतीन   ड) वरील पैकी नाही
- १५) ब्रेटनवूड परिषदेमुळे कोणत्या दोन संस्थांची निर्मिती झाली ?
अ) IMF आणि IDA   ब) IMF आणि IFC
क) IFC आणि IBRD   ड) IMF आणि IBRD
- १६) गॅट ----- फेरीमध्ये डंकेल प्रस्ताव मांडण्यात आला.
अ) उरुग्वे   ब) सिंगापूर
क) दौहा   ड) वरीलपैकी नाही
- १७) जागतिक व्यापार संघटनेचे मुख्यालय ----- येथे आहे.
अ) जिनिव्हा   ब) ब्रिटन
क) भारत   ड) अमेरिका
- १८) व्यापार आणि जकातीबाबतचा सर्वसाधारण करार(GATT) ----- मध्ये करण्यात आला.
अ) १९५०   ब) १९४७
क) १९६०   ड) १९९५
- १९) सार्क (SAARC) म्हणजे काय?
अ) प्रादेशिक सहकार्यासाठी दक्षिण आशियाई संघटना   ब) दक्षिण अमेरिका सहकार्य संघटना
क) दक्षिण आफ्रिकन सहकार्य संघटना   ड) वरीलपैकी नाही
- २०) सार्कचे (SAARC) मुख्यालय कुठे आहे?
अ) मुंबई   ब) काठमांडू
क) ढाका   ड) मालदीव